

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul justiției

TELEFON No. 748

S U M A R :

Dispozițiunile imperative ale articolelor 1689 și 1701 C. civ. sunt ele aplicabile, ori nu, și la contractele de ipotecă? de d-l I. B. Georgescu;

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Casație I: *George Bescheriu ș. a. cu Anina G. Bosniceanu*; Idem: *Ministerul de finanțe cu Marița Ifrim Vlad și alții*; Trib. Olt: *Manea Belu cu Principile Mihael Basarab Brâncoveanu*;

Trib. Dâmbovița: *L. Grigorescu cu Statul*; Judecătoria T.-Severin: *Col. Chivu cu Lucia Em. Niculescu*; Curtea de apel din Paris: *În acțiunea de anularea căsătoriei soțului reclamant nu poate cere autorizarea de a părăsi domiciliul conjugal, cu o Observație*;

Bibliografie: Raport asupra organizării și modului de funcționare al polițiilor din Franța, Belgia și Germania, prezentat Ministerului de interne de Rom. P. Voinescu, de d-l I. Ionescu-Dolj.

Informațiuni:

Dispozițiunile imperative ale articolelor 1689 și 1701 C. civ., sunt ele aplicabile ori nu și la contractele de ipotecă?

Legiuitorul nostru prin art. 1689 și 1701 C. civ. prohibă ca ilicită și declară nulă ori-ce clausă care ar autoriza pe creditor, în caz de neplată, să-și apropie lucrul care i se dă ca amanet sau anticthesă, fără îndeplinirea formalităților prescise pentru expropriațiunea silită.

Nulitatea aceasta, dictată pentru a protege pe debitor de consecințele unui pact usurar este absolută și se aplică la toate clausele, ori-ce formă ar afecta, când acele clause au de rezultat depozitarea debitorului, fără formalitățile legale, ci numai după voința creditorului.

Dispozițiunile citatelor art. se aplică ele și împrumuturilor garantate cu ipotecă? Noi credem că da, căci acolo unde e aceeași rațiune, e aceeași lege.

De s'ar admite în tăcerea legii că sunt licite asemenea clause la contractele de ipotecă, creditorul ar impune debitorului forma *ipotecă* pentru a deghiza convențiunile în care pactul exproprierii nu se poate insera ca fiind expres prohibit de lege.

S'a susținut însă, și instanțele noastre judecătorești au dat hotărâri în sensul că, dispozițiunile art. 1689 și 1701 C. civ. decurg dintr-o presum-

țiune absolută a legii și că nu se pot întinde pe cale de analogie și interpretare la contracte de altă natură.

Se consideră deci de o altă natură amanetul și anticthesa de cât ipoteca, se stabilesc norme diferite de guvernare într-o materie de cât în alta, se rupe cu un cuvânt legătura juridică intimă care este între aceste contracte, legătură nu impusă de legiuitor ci de frapantele asemănări, de totala lipsă de deosebiri—am putea zice—între natura și caracterul unora și al altora.

Răspundem acestor puțin întemeiate considerațiuni că, dispozițiunile imperative ale citatelor art. nu se întind pe cale de analogie și interpretare când se aplică la contractele de ipotecă, pentru că aceste contracte sunt de una și aceeași natură cu contractele de amanet și anticthesă. Din contră, aplicarea acestor dispozițiuni la contractele, nu numai de ipotecă, dar și la toate contractele care au de obiect un drept real se face într'un mod legal și natural, căci aceste dispozițiuni având de protejat ordinea publică își găsesc aplicațiunea lor naturală, de câte ori ordinea publică este vătămată, și între chestiunile de ordine publică se știe că este clasată și organizarea proprietății.

Atât de adevărat este, că contractul de ipotecă este de aceeași natură cu contractul de amanet și anticthesă, în cât la Romani, de unde s'a transmis în legislațiunile moderne acest principiu de drept, deși existau două cuvinte pentru a desemna amanetul și ipoteca: *Pignus et Hypotheca*, cu toate acestea în legile lor aceste două expresiuni se întrebuintău în unul și același sens:

«Inter pignus autem et hypothecam tantum nominis sonus differt» ziceau jurisconșulții români.

Amanetul și ipoteca nu sunt unul și același înțeles și în vechile noastre legiuri Caragea și Calimach.

Codul Caragea la cap. XI pentru zalogie, legiuia:

«Art. 1. Zalogie să zice, cea de pe to meală dare a zalogului. Zalogul să zice lucrul ce da

datornicul împrumutătorului spre încredințarea datorieii.

«Art. 14. Zălogul *nemișcător*, când se va da cu *antichrisis*, atunci poate împrumutătorul să-l aibe în trebuințele sale și să-l închirieze altora.

«Art. 17. Zălogul *mișcător*, să se vândă cu știrea judecății, iar cel *nemișcător* cu știrea domniei (după legea 28 Martie 1840 vânzările silite au trecut în competența tribunalelor).

Codul Calimach la cap. VI, *despre dritul amanetului*, legiuia :

«§ 584. Tot lucrul pentru care este slobod a se face negociație poate să se supue amanetării. Dacă lucrul este mișcător se numește chiar amanet, iar dacă este nemișcător se zice ipotecă.

«§ 604. Creditorul amanetar nu poate să rămâie proprietar amanetului său *ipotecei* de aș și făcut alcătuirii într'acest chip, iar dacă el nu va lua deplin dritul său la otărătul termen, poate să ceară prin judecată vânzarea amanetului său a ipotecei.

«§ 606. Mai înainte de vânzare, acest fel de amanete sau *ipotecei*, are voie debitorul cel dinpreună amanetar a opri vânzarea, plătind datoria pentru care se hotărâse a se vinde, etc.».

În paragrafele următoare *ipoteca* continuă a fi rânduită din același punct de vedere ca amanetul.

Ast-fel fiind în vechile noastre legiuri îngrădită ipoteca, se poate oare susține că legiuitorul traducând Codul Napoleon a avut intențiunea să desbrace ipoteca de garanțiile cu care este îmbrăcat amanetul? Și care ar fi fost motivul să o facă, când bine se vede că este ea tot un zălog ca și amanetul, ca și antichresa. Faptul acesta l'a avut legiuitorul în vedere când nu a mai reproduș și la ipotecă imperativele dispozițiuni din 1689 și 1701.

Dar și Doctrina și Jurisprudența franceză recunosc și afirmă în mare majoritate că contractul de nantissement și că dispozițiunile art. 2078 și 2088 Cod Nap. (corespunz. cu cele în discuțiunea noastră) se aplică pentru aceleași motive de ordine publică și la contractele de ipotecă. (Delvincourt, tom. 3, pag. 172. Duranton, tom. 20, No. 226. Troplong, tom. 3, No. 795. Dalloz, tom. 37, No. 1789 și 1791).

Când ast-fel e spiritul legiurilor noastre vechi, când aceasta e doctrina și jurisprudența, când este știut că constituirea proprietății fiind de ordine publică legiuitorul n'a lăsat la facultatea împrumutaților și împrumutătorilor să reguleze după bunul lor plac formalitățile de transmiterea proprietății ipotecare, în lipsă de plată, ci că a prescris forme lungi și solemne pentru a parveni la expropriațiunea imobilelor, mai poate fi vorba

de a se refuza aplicarea art. 1689 și 1701 și la contractele de ipotecă, ori care ar fi motivele într'u susținerea unui atare refuz?

Dar dispozițiunile acestor articole trebuiesc aplicate, socotim, nu numai la contractele de împrumut garantate cu amanet sau ipotecă, dar și la toate contractele de împrumut chirografare, în care ar exista clauza că, în caz de neplata sumei împrumutate la termen, debitorul să dea și creditorul să primească un imobil desemnat prin acel act cu valoarea căruia datoria să fie compensată.

Craiova

I. B. Georgescu
Avocat

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 31 Ianuarie 1905

Președinția D-lui C. G. ȘTEFĂNESCU, Consilier

Gheorghe Bescheriu ș. a. cu Anica C. Bosniceanu

Hotăriri date în lipsă. — Citațiuni. — Nulitatea citațiunilor. — Persoane care nu pot scrie și subscrie. — Cum se îndeplinește procedura față de aceste persoane. (Art. 74, 152 și 735 al. 2 Pr. civilă).

1. Nu se poate da hotărîre în lipsă dacă citația este nulă, sau dacă coprinde un termen mai scurt de cât cel însemnat de lege.

2. Se declară nul actul de procedură dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, pe care nu o poate îndrepta de cât anulând actul.

3. Punerea de deget nu poate înlocui semnătura numelui, și persoanele care nu știu a scrie și subscrie trebuiesc puse în categoria acelor care nu pot da adevărîță de primirea citațiilor.

Prin urmare, când agentul judecătoresc are a preda o citațiune unor asemenea persoane, e dator să constate aceasta printr'un proces-verbal în asistența comisarului, sau a primarului în comunele rurale.

Decisiunea 35/905. — Casată, în urma recursului făcut de Gheorghe Bescheriu ș. a., sentința Tribunalului Iași, s. II, cu No. 114/904, dată în proces cu Anica C. Bosniceanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier R. N. Opreanu;

Pe d-l avocat P. Poni în dezvoltarea motivelor de casare, în absența intimatelor;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«S'a violat art. 152 Pr. civ., întru cât Tribunalul a dat hotărîrea în lipsă, de și citațiunile pentru acea zi au fost nule.»

Având în vedere sentința supusă recursului, prin care tribunalul, în lipsa recurenților de azi, Gheorghe Gh. Bescheriu și Simion Bescheriu, a respins ca nesusținută opoziția făcută de numiții în contra sentinței a-

celui Tribunal cu No. 35/904, dată în procesul de eşire din indiviziune cu intimata Anica C. Bosniceanu;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 152 Pr. civ., nu se poate da hotărîre în lipsă dacă citația este nulă, sau dacă coprinde un termen mai scurt de cât cel însemnat de lege;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 735 al. 2 Pr. civ., se va declara nul actul de procedură, dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, pe care nu o poate îndrepta de cât anulând actul;

Având în vedere că recurenții, prin mijlocul de casare invocat azi, pretind că citațiile înmânate lor pentru termenul de 11 Mai 1904, când s'a pronunțat sentința atacată azi cu recurs, prin care li s'a respins opoziția ca nesustînută, sunt nule, de oare-ce dîșii neștiind carte, n'au putut da adeverință de primire, și agentul judecătoresc nu a constatat aceasta printr'un proces verbal, conform art. 74 Pr. civ.;

Considerând că după art. 74 Pr. civ., dacă partea nu poate da adeverință de primirea citației, agentul judecătoresc însărcinat cu înmânarea ei este dator să constate aceasta printr'un proces-verbal față cu comi, sarul respectiv, sau cu primarul în comunele rurale sau ajutoarele lor;

Considerând că, în specie, din adeverințele de primirea citațiilor cu No. 7029 și 7027, aflate în dosarul tribunalului la filele 64 și 65, pentru termenul de 11 Mai 1904, când tribunalul a respins ca nesustînută opoziția recurenților de azi Gh. Gh. Bescheriu și Simion Bescheriu, se constată că aceștia au semnat prin punere de deget, iar agentul judecătoresc atestă nun ai că s'a semnat ast-fel în prezența sa, fă a să dreseze procese-verbale, după cum cere sus citatul art. 74;

Considerând că punerea de deget nu poate înlocui semnătura numelui, și persoanele cari nu știu a scri și subscri trebuiesc puse în categoria acelor cari nu pot da adeverință de primirea citațiilor;

Considerând că, ast-fel fiind, rău tribunalul a considerat procedura ca bine îndeplinită față cu recurenții Gh. Gh. Bescheriu și Simion Bescheriu, și numai prin violarea art. 152 Pr. civ. a putut pronunța în lipsa și contra lor sentința supusă azi recursului;

Că, prin urmare, mijlocul de casare invocat se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 8 Februarie 1905

Președenția D-lui G. C. ȘTEFĂNESCU, Consilier

Ministrul de Finanțe cu Marița Ifrim Vlad și alții

Contravențiune la legea timbrului. — Succesiuni sau legate. — Taxa de înregistrare. — Dacă faptul intrării moștenitorilor în posesia averii succesorală, fără a plăti taxa legală, constituie o contravenție, chiar în cazul când luarea în posesie a averii s'a făcut fără învoirea justiției. — (Art. 70 din legea timbrului).

Proces verbal de constatarea contravenției. — Considerarea lui ca executoriu când legatarul său succesoral nu a reclamat la justiție în termen de 15 zile de la notificarea lui. — (Art. 72 din legea timbrului).

1. Se consideră ca contravenient la legea timbrului, și prin urmare, devine pasibil de amendă prescrisă de art. 70 din legea timbrului, moștenitorul său legatarul care posedă moștenirea sau legatul fără a fi plătit taxa legală de transmitere, și aceasta, fără a distinge dacă dîșii au intrat în posesia averii succesorală cu învoirea sau fără învoirea justiției.

2. Procesul verbal de constatarea unei contra-

venții la legea timbrului devine executoriu avînd chiar caracterul unei hotărîri dată în prima instanță, dacă contravenientul n'a reclamat la justiție în termen de 15 zile de la data notificării acelui proces verbal, aprobat de minister.

Decisiunea 52/905. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de finanțe, sentința tribunalului Tecuci cu No. 150/903, dată în proces cu Marița Ifrim Vlad și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte Chr. Pherekyde;

Pe d-l avocat G. G. Danielopol în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa intimațiilor;

Deliberând,

Asupra primului motiv de casare:

1. Greșită interpretare a art. 70 din legea timbrului Tribunalul susține că fiscalul ar fi trebuit să dovedească că moștenitorii au fost trimiși în posesiunea succesiunii conform art. 653 Cod civ. pentru ca să li se poată imputa contravențiunea pe câtă vreme art. 70 din legea timbrului cere ca moștenitorii să fi intrat în posesiunea de fapt, iar nu să fi fost trimiși în posesiune de justiție. În cazul acesta din urmă, aproape nu e posibilă contravenția, de oare-ce nici un tribunal nu ordonă trimiterea în posesiune până mai întâi nu se dovedește plata taxei de înregistrare.

Având în vedere sentința Tribun. Tecuci cu No. 150/903, atacată prin recursul de față;

Având în vedere că se constată din această sentință că intimații de azi în recurs, Marița Ifrim Vlad, Ioana I. Irimia, Elena Petrache Gheorghiu, I. A. Bărlădeanu, D. A. Bărlădeanu și Vasilica I. Groza, prin procesul verbal dresat de controlorul fiscal I. V. Botez la 5 Octombrie 1901 și aprobat de Ministerul de finanțe, au fost condamnați la 170 lei ca taxă de înregistrare pentru averea succesorală ce dețin de la defunctul lor unchiu Toader Pralia, și la 170 lei amendă, pentru că au contravenit la legea timbrului, prin faptul că n'au făcut declarațiunea prescrisă de art. 68 din legea timbrului și au intrat în stăpînirea averii de succesiune, fără să fi plătit taxa de înregistrare cuvenită fiscalului; că, intimații făcînd apel în contra sus zisului proces-verbal, tribunalul, prin sentința supusă azi recursului, pe motiv că Statul n'a dovedit că ei au fost trimiși de justiție în posesiunea succesiunii, conform art. 653 C. civ., și nici n'a dovedit că dîșii posedă de fapt succesiunea lui Toader Pralia, pentru a putea fi considerați ca contravenienți, a admis în parte apelul și, apărînd pe intimați de amendă, i-a obligat a plăti Statului numai 170 lei ca taxă de înregistrare;

Considerând că din dispozițiunile art. 70 din legea timbrului rezultă, că contravențiunea prescrisă prin acest text de lege constă în faptul, că un moștenitor sau legatar, care n'a făcut declarațiunea prescrisă de art. 68, să se fi pus în stăpînirea averii de succesiune, fie de fapt, fie conform art. 653 C. c., fără să fi plătit în prealabil taxa de înregistrare cuvenită fiscalului;

Considerând că tribunalul dă o greșită interpretare art. 70 din legea timbrului, când stabilește în principiu că moștenitorul sau legatarul nu este ținut de a plăti taxa de înregistrare pentru moșteniri, de cât în cazul când au fost trimiși în posesiunea averii de către justiție, căci prin sus menționatul art. legiuitorul dispune într'un mod expres, că consideră ca contravenient pe moștenitorul sau legatarul care posedă moștenirea sau legatul fără plata taxei legale, fără a distinge dacă dîșii au intrat în posesiunea averii succesorală cu învoirea sau fără învoirea justiției;

Considerând, pe lângă aceasta, că sus. menționatul art. 70 are de scop de a înlătura fraudă și a asigura fiscoi plata taxei de transmitere a moștenirii; că, dacă acesta este scopul legii, devine învederat că legiuitorul a avut nevoie mai ales de a îndrepta mijloacele lui de coercițiune în contra moștenitorilor sau legatarilor cari se pun de fapt în posesiunea averii sucesorală fără știrea justiției, căci în ce privește pe cei ce se adresează la justiție pentru a obține trimiterea lor în posesiune, plata taxei legale era garantată prin faptul că tribunalul nu acordă o asemenea autorizare fără a se satisface în prealabil cerințele legii timbrului:

Considerând că interpretarea dată de instanța de fond ne corespunzând nici literei, nici spiritului legii, motivul de casare se găsește întemeiat;

Asupra motivului al II-lea de casare:

II. «Violarea art. 71 și 72 din legea timbrului și art. 1163 Cod civil.

«Procesul verbal de constatarea unei contravențiuni aprobat de Ministerul de finanțe, face probă în justiție până la dovada contrarie; ceva mai mult el are caracterul unei prime sentințe; așa fiind cel ce apelează un asemenea proces este ținut că ori ce alegațiune ar face contra celor conținute în procesul verbal apelat să le dovedească.

«Când Tribunalul susține că fiscoi este ținut să facă proba celor constatate prin procesul verbal și anume că moștenitorii au intrat în stăpânirea succesiunii violează art. 71 și 72 din legea timbrului și art. 1169 Cod civ. ».

Considerând că după art. 71 din legea timbrului, constatarea contravențiunilor la această lege se face de agenții fiscali:

Că, după art. 72 din aceeași lege, dacă contravenientul n'a reclamat la justiție în termen de 15 zile de la data notificării procesului verbal aprobat de minister, procesul verbal rămâne executoriu, ne mai putând fi atacat pe nici o cale;

Considerând că din acestea rezultă că procesul verbal de constatarea unei contravențiuni aprobat de Ministerul de finanțe face probă în justiție până la dovada contrarie, având chiar caracterul unei hotărâri dată în prima instanță;

Considerând dar că Tribunalul, în specie, impunând fiscoi sarcina probei că intimații au intrat în stăpânirea succesiunii, cu toate că prin procesul verbal se constată că dâșii stăpânesc de fapt averea rămasă pe urma defunctului lor unchiu, prin această procedură violează art. 71 și 72 sus citat, și răstoarnă în același timp ordinea în materie de probațiune stabilită prin art. 1169 C. civ.;

Considerând că ast-fel fiind, și acest mijloc de casare se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI OLT

Audiența din 27 Mai 1905

Președenția D-lui I. V A R Z A R U, Președinte
Manea Belu cu Principele Mihai Basarab Brâncoveanu
Sentința No. 264

Revizuire.—Termenul de revizuire sub vechea Procedură civilă din 1865 în cazul art. 291, și de când curgea acest termen.—Legea de Procedură civilă din 1900.—Dacă dispozițiunile acestei legi, privitoare la revizuri, se pot aplica la revizuirile al căror termen era implinit înainte de aplicarea ei.—Dacă textul art. 297 din noua Procedură poate fi privit ca o interpretare a celui din vechea Procedură.—(Art. 291 și 297 Pr. civ. veche; art. 297 și 742 Pr. civ. din 1900).

1. Sub regimul vechei legi de Procedură civilă din 1865, termenul de revizuire pentru Stat, co-

mună și stabilimente publice era, în cazul prevăzut de art. 291 Pr. civ. de două luni de la comunicarea hotărârei a cărei revizuire se cere, fără nici o deosebire între deciziunile definitive ale curților de apel, și între sentințele Tribunalului, rămase definitive prin neapelare.

Legea de Procedură civilă din 1900 care a stabilit un nou punct de plecare, pentru curgearea termenului de revizuire, și a nume, de la comunicarea hotărârei remasă definitivă, nu poate fi aplicabilă și pentru revizuirile al căror termen erau împlinite înainte de aplicarea ei, întrucât, pe de o parte în contra unor asemenea hotărâri anterioare este închisă ori ce cale de reformare, și numai puteau fi reformate pe temeiul unor dispozițiuni ale unor legi posterioare, iar pe de alta că modificarea art. 297 Pr. civ. nu poate avea efect retroactiv, acest text nefiind o interpretare a vechiului text, ci o adevărată schimbare a legii.

Tribunalul,

Având în vedere cererea de revizuire făcută de D-l M. Belu a sentinței No. 158/73;

Asupra incidentului ridicat de reprezentantul Principelui Mihai Basarab Brâncoveanu, care invoacă tardivitatea cererii de revizuire făcută de Manea Belu;

Având în vedere conclusiunile orale și scrise ale părților;

Considerând că hotărârea No. 158 din 1873 a acestui Tribunal a cărei revizuire se cere, a fost comunicată Statului, autorul drepturilor D-lui Manea Belu, la 14 Ianuarie 1874;

Că sub regimul legii, atunci în vigoare, termenul de revizuire pentru Stat, comună și stabilimentele publice, care ereau în cazul prevăzut de art. 291 Pr. civ., erea de două luni de la primirea hotărârei a cărei revizuire se cerea (art. 297 Codul de Proced. civ. din 1865);

Că pe temeiul acestui text care nu făcea nici o deosebire între deciziunile definitive ale Curților și între sentințele Tribunalelor rămase definitive prin neapelare; jurisprudența constantă a Înaltei Curți de casație a stabilit că termenul de două luni curgea de la comunicarea hotărârei ce se atacă prin revizuire, nefiind necesitate pentru sentințele Tribunalului de o a doua comunicare a sentinței rămasă definitivă; iar dacă aceasta avea de regulat că, termenul de revizuire a sentințelor Tribunalului, curgând concomitent cu termenul de apel, revizuirea devenea imposibilă sau inutilă, critica aceasta cădea asupra legiuitorului, iar nici de cum asupra judecătorului, căci a cere o nouă comunicare a sentinței definitivă este a impune îndeplinirea unei formalități, pe care legea nu o cerea;

Că deci în conformitate cu textul legii din 1865 și cu jurisprudența Înaltei Curți (Decisia No. 112/1896 secs. unite civ.) dreptul de a cere revizuirea sentinței menționată mai sus expira la 15 Martie 1874;

Considerând că legea de Procedură civilă din 1900, care a stabilit un nou punct de plecare pentru curgearea termenului de revizuire și anume comunicarea hotărârei rămase definitive (art. 297 Pr. civ.) această lege nu este aplicabilă în specie, de oare ce conform dispozițiunilor esprese ale art. 742 din aceea lege, termenile îndeplinite înainte de aplicarea ei își produc efectul lor deplin, și conform principiilor generale de drept, hotărârile în contra cărora s'a închis ori ce cale de reformare, fiind drepturi câștigate definitiv în patrimoniul persoanelor nu se mai pot ataca în temeiul

dispozițiilor unor legi posterioare, aceste ne putând avea efect retroactiv în ceea-ce privește drepturile câștigate;

Considerând că nu se poate susține că modificarea articolului 297 din Pr. civ. ar fi numai o interpretare a vechiului text, și ca atare ar avea efect retroactiv ca ori-ce lege interpretativă de oare-ce legea din 1900 introduce o adevărată inovație în ceea-ce privește punctul de plecare al termenului de revisuire pentru Stat, comună etc., cerând o nouă comunicare a sentinței rămase definitive pe când legea veche nu o cerea; că dacă controversă ar fi existat în această privință sub regimul legii din 1865, controversa fusese definitiv tranșată prin jurisprudența Înaltei Curți, așa că nu poate fi vorba de interpretare ci de o adevărată schimbare a legii, lucru ce rezultă de alt-fel și din expunerea de motive a legiuitorului din 1900 care sună astfel: «am schimbat punctul de plecare al termenului de revisuire al incapacităților fixându-l la două luni de la o comunicare specială a hotărârii definitive de revisuit, căci în sistemul actual al legii termenul de revisuire curgând concomitent cu termenul de apel, revisuirea devine inadmisibilă»;

Că așa fiind urmează a se aplica textul art. 297 din legea de procedură civilă din 1865 ast-fel precum erea înțeles și aplicat sub regimul acelei legi, și a se declara în consecință că Manea Belu nu mai este în termen a cere revisuirea sentinței cu No. 158 din 1873;

Pentru aceste motive redactate de d-l președinte, Tribunalul, respinge ca tardivă, etc.

(ss) I. Vărzaru, E. Sculi, V. Miclesu.

Grefier (s) C. Ionescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DÂMBOVIȚA

Audiența de la 15 Iulie 1905

Președenția D-lui C. I. NACIAN, Judecător de Instrucție

I. Grigorescu cu Statul

Sentința civilă No. 423

Compensațiune.—Datorii de aceeași natură și de o potrivă lichide și exigibile, între un particular și Stat.—Dacă se poate opera compensațiunea de drept în puterea legii pentru asemenea sume datorite reciproc între Stat și particular. — (Art. 1143 și urm. C. civil și art. 63 și 68 din legea compt. publice).

De și în principiu, ori de câte ori, există două datorii de aceeași natură și de o potrivă lichide și exigibile între două persoane, datoare una alteia, compensațiunea se operează de drept în puterea legii, și chiar fără știrea părților; atunci însă când este vorba de datorii pe care Statul le urmărește prin agenții săi, persoana urmărită, nu poate înlătura urmărirea, sub cuvânt că și dânsa are să ia de la Stat o sumă egală, fiind că ori ce pretenție de acest fel, fiind o cerere de indirectă restituire a unei sume datorită de Stat, constituie o cheltueală, care nu poate fi lichidată de cât, conform art. 63 combinat cu 68 din legea comptabilității prin emiterea de ordonanță, așa că în acest caz compensațiunea nu se poate opera de drept.

S'a ascultat d-l avocat C. Dimitriu din partea apelantului I. Grigorescu în desvoltarea motivelor apelului și d-l avocat al Statului în combateri.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut în termen de către I. Grigorescu, în contra deciziei Administrației financiare a județului Dâmbovița pronunțată în ziua de 12 Maiu 1905.

Ascultând concluziunile orale a'e părților;

Având în vedere că din desbaterile orale urmate astă-zî în instanță, cum și din actele aflate la dosar, se constată că I. Grigorescu, arendașul moșii Statului Colibașii-Valea-Largă, prin procesele verbale cu No. 372 și 373 din 23 Martie 1905 ale percepției Circumscripției 30 Târgoviștea, a fost somat să plătească Statului suma de lei 125 datorită ca amendă de contravențiune la clauzele contractului de arendare a sus numitei moșii și suma de lei 1272 bani 70 datorită pentru arendarea unor terenuri petrolifere tot pe moșia Colibașii;

Având în vedere că în contra acestor somațiuni I. Grigorescu a făcut contestație la Administrația financiară a jud. Dâmbovița, iar Administrațiunea prin decizia, ce a pronunțat, în ziua de 12 Maiu a. c., i-a respins'o ca nefondată; că în contra acestei decizii I. Grigorescu a făcut apelul de față;

Având în vedere că astăzi, înaintea tribunalului, apelantul recunoaște că în adevăr datorează Statului sumele pentru care i s'a făcut somațiuni de plată, — susține însă că, de oare ce și d-sa este, la rândul său, creditor al Statului pentru suma de lei 2102 bani 17, în baza deciziei cu No. 278/901 a Curții de apel din București, secția I-a, potrivit dispozițiunii art. 1143 și urm. C. civ. —, și întru cât ambele datorii sunt de aceeași natură și de o potrivă lichide și exigibile, s'a operat de drept și fără știrea părților o compensiune între sumele ce d-sa avea să dea și între acelea ce avea să ia de la Stat; Că prin urmare, tribunalul, nu are de cât să constate această stingere de datorie prin compensațiune, și să declare, prin hotărârea ce va pronunța, că reu Statul îl mai urmărește pentru plata unor sume, ce dânsul nu mai datorează;

Având în vedere că, în principiu, este adevărat că ori de câte ori două datorii de aceeași natură și de o potrivă lichide și exigibile se găsesc existând, în acelaș timp, între două persoane datoare una alteia, compensațiunea se operează de drept, în puterea legii, chiar și fără știrea părților;

Considerând însă că atunci când este vorba de datorii, pe care Statul și le urmărește prin agenții de percepere, persoana urmărită nu poate să înlătore urmărirea, sub cuvânt că dânsa are să ia de la Stat sume egale cu acelea ce i se urmărește, căci ori-ce pretențiune de acest fel, — fiind o cerere indirectă de restituire de sume datorite de Stat, — constituie pentru dânsul o cheltueală care, potrivit dispozițiilor art. 63 comb. cu 68 din legea comptabilității publice, nu se pot face de cât pe cale de liquidare, adică prin emitere de ordonanță de plată, la care trebuiesc adăugate și actele pe care dânsa se bazează, recipisa, sub care s'a încasat suma rău percepută sau, cum este în speță, hotărârea, prin care Statul este condamnat la plata sumei ce se reclamă;

Că, prin urmare, întru cât legea comptabilității publice, care este o lege de ordin general, pentru sumele rău încasate, sau rău percepute, — cum este aceia pe care apelantul voește să o opună astă-zî în compensație Ministerului, — nu prevede un alt mod de plată în afară de cel arătat în sus menționatele texte de lege, — a admite felul de a crede al apelantului, este a nescoti în mod manifest dispozițiunile legii de comptabilitate publică și a aduce o perturbație generală în ordinea de venituri și plăți, ce care fie-care minister și-o prevede în bugetul său anual;

Pentru aceste motive redactate de d-l supleant Pașcanu, tribunalul, respinge ca nefondat apelul.

(ss) C. I. Nacian, P. Pașcanu.

p. Grefier (s) I. V. Borș

JUDECĂTORIA OGOLULUI TURNU-SEVERIN

Audiența de la 4 Iulie 1905

Colonel Chivu cu D-na Lucea Em. Niculescu

Cartea de judecată civilă No. 916

Servitute.—Dreptul de trecere pe proprietatea altuia.—Cum se dobândește.—Competință.—Dreptul judecătorului de pace de a judeca asemenea acțiuni când despăgubirile ce se constată că se cuvin proprietarului, nu întrec competența sa. (Art. 616 C. civil și 62 din legea jud. de pace.

Loc înfundat.—Cazurile în care un asemenea loc să consideră înfundat. (Art. 616 C. civil).

Esecutare provizorie.—Dacă pentru deschiderea unui drum se poate acorda execuția provizorie. (Art. 123 Proc. civilă).

1. *Dreptul de trecere pe proprietatea altuia în cazul când locul n'a devenit înfundat prin faptul proprietarului său când, cel puțin origina înfundării nu este cunoscută, nu se dobândește de cât sub îndatorirea de a despăgubi pe proprietar de paguba ce trecerea pe locul său ar putea să i pricinuească.*

Prin urmare, când quantumul unor asemenea despăgubiri intră în prevederile art. 62 din legea judecătoriilor de pace, această instanță este competentă a judeca în prima instanță.

2. *Un loc nu trebuie socotit înfundat numai atunci când ar exista o imposibilitate absolută de a eși la calea publică, ci și în cazurile când nu se poate eși la calea publică, fără inconveniente grave.*

3. *Deschiderea unui drum pentru exploatarea unui teren, fiind de natură urgentă, căci prin întârzierea executării ar aduce pagube reclamantului, esecutarea provizorie este admisă.*

Judecata,

Asupra cauzei de față.

Având în vedere petiția d-lui Colonel Chivu, înregistrată la No. 11620 din 23 Maiu 1905, prin care cere să fie obligată d-na Lucea Em. Niculescu să lase un drum de trecere pe proprietatea sa la calea publică, spre a-și putea ast-fel exploata terenul ce stăpânește în hotarul comunei Husnicioara, județul Mehedinți;

Având în vedere lucrările aflate la dosar, cum și conclusiunile părților, se constată în fapt următoarele:

Proprietatea reclamantului Colonel Chivu, pentru a căruia exploatare se cere deschiderea unui drum, se compune dintr-o curea de pământ care din cauza declivității terenului dă loc la două văi numite: valea «Neagului» și valea «Căprăreței». Exploatarea terenului din valea «Neagului» se face pe drumuri situate pe moșia reclamantului, dând toate în șoseaua comună Priboești; iar exploatarea terenului din valea «Căprăreței» fiind imposibilă de făcut pe aceleași drumuri, din cauza piscului «Căprăreței», ce desparte aceste văi, reclamantul cere deschiderea unui drum menționat prin cererea introductivă;

Având în vedere că părâta Lucea Em. Niculescu, prin reprezentantul său George Gh. Dumitrescu, cere să ne declinăm competența de a judeca această cerere, pe motiv că competența se stabilește prin quantumul daunelor încercate de reclamant prin neexploatarea terenului în cauză, iar nu prin valoarea terenului revendicat. Și cum d-l Inginer I. Tăpârdea, prin raportul său de expertisă aflat la dosar, conchide că daunele

încercate de reclamant ating țifra de 600 lei venit, în temeiul art. 62 Legea Judecătoriilor de ocoale, contestă competența noastră;

Asupra declinatorului de competență:

Având în vedere că acțiunea când locul n'a devenit înfundat prin faptul proprietarului, sau când cel puțin origina înfundăturii este necunoscută, dreptul de trecere pe proprietatea altuia nu se va putea dobândi, conform art. 616 C. civ., de cât sub îndatorirea de a despăgubi pe proprietarul pe al cărui fond se cere eșercitarea drumului de trecere;

Având în vedere că aceste despăgubiri se vor regula în proporțiune cu pagubele ce trecerea poate să pricinuiască aceluia care trebuie să o dea, iar nu în proporțiune cu folosul ce aduce drumul proprietarului înfundat;

Având în vedere că din raportul d-lui Inginer Tăpârdea, numit de judecată în cauză, se stabilește quantumul valorii terenului revendicat pentru acest drum de trecere la suma de lei 55; că această sumă intrând în competența art. 62 din Legea Judecătoriilor de ocoale, urmează ca judecata să respingă incidentul de necompetință și să decidă în fond;

In fond:

Având în vedere că legiuitorul, prin art. 616 C. civ., dă dreptul proprietarului unui loc înfundat care n'are nici o eșire la calea publică să reclame o trecere pe locul vecinului său pentru exploatarea fondului, cu îndatorirea de a lă despăgubi în proporțiune cu pagubele ce s'ar putea ocaziona;

Având în vedere că din cercetarea locală efectuată de d-l judecător al acestei judecătoriai se constată, prin procesul-verbal din 30 Maiu 1905, că terenul în cauză numit valea «Căprăreței» e despărțit de cea-laltă vale numită valea «Neagului» printr'un pisc numit «Piscul Căprăreței»; că acest pisc este atât de accidentat că face imposibilă exploatarea și transportarea produselor din valea «Căprăreței» peste dânsul la drumurile aflate pe terenul din valea «Neagului»; că dar, pentru facilitarea transportării nu rămâne de cât a se da loc la un drum pe valea «Căprăreței» traversând în lățime proprietatea vecină a părâtei, urmând linia chiar pe urmele vizibile ale unui drum ce a mai funcționat în partea locului pentru exploatarea acestei văi; că judecata, ne fiind îndestul de competentă de a se pronunța în deplină convingere dacă transportarea pe piscul «Căprăreței» este imposibilă, a decis, în același zi ca printr'un domn expert să se arate în primul rând: 1) Dacă pentru exploatarea și transportarea produselor din valea «Căprăreței» este posibilă cu înlesnire construirea unui drum care să traverseze piscul «Căprăreței», legând ast-fel valea «Căprăreței» cu cea-laltă numită valea «Neagului»; 2) La ce quantum de cheltueli ar putea da loc la crearea acestui drum; și 3) Care poate fi valoarea productivă a terenului din valea și Culmea «Căprăreței». Iar în al doilea rând: 1) Să se precizeze lățimea și întinderea terenului cerut din proprietatea părâtei necesar drumului de exploatare; 2) Să se stabilească quantumul valorii necesare acestui drum; iar d-l Inginer Tăpârdea, după îndeplinirea formalităților legale și transportarea d-sale la fața locului, prin actul de expertisă aflat la dosar, arată că pentru exploatarea și transportarea produselor de pe proprietatea drumului d-lui Chivu din valea «Căprăreței», în valea «Neagului» s'ar putea construi un drum foarte cu multă greutate și mari cheltueli, urcându-se la suma între 6000—10000 lei; că chiar construindu-se acest drum în rele condițiuni, nu ar putea dura din cauză că terenul de pe culmea «Căprăreței» atât în spre valea «Căprăreței» cât și în spre valea «Neagului» este cu desăvârșire mișcător și pentru întreținerea drumului ar trebui mari cheltueli anuale; că, în fine, valoarea productivă a terenului din valea «Neagului», după calculele făcute de d-sa și arătate în raportul d-sale, se urci la suma de

lei 600 anual. În ce privește terenul cerut de reclamant de la proprietatea d-nei Lucea Em. Niculescu ar fi pe o lungime de 344 m. 1, iar lățimea 4 metri, evaluând acest teren la 55 lei;

Având în vedere că din expunerea de fapt de mai sus se constată că exploatarea terenului din valea «Căprăreței» prezintă inconveniente atât de mari că face aproape imposibilă trecerea vre-unui drum peste piscul «Căprăreței» despărțitor peste acele două văi, cari formează proprietatea d-lui Colonel Chivu;

Având în vedere că locul nu trebuie socotit înfundat numai atunci când ar exista o imposibilitate absolută de a eși la calea publică ci și în casurile când nu se poate eși la calea publică fără inconveniente grave (D. Alexandresco, Laurent, Demolombe, Aubry);

Având în vedere că art. 682 și urm. C. frances, conrespunzător art. 616 Codul nostru civil, a dat și în Franța loc la discuțiunii asupra cestiunei de a se ști ce a înțeles legiuitorul prin cuvintele «care n'are nici o eșire la calea publică»; însă, în urma jurisprudenței Franceze constantă, a intervenit legea din 1881, modificatoare a textelor franceze 682 și urm., punând principiul că un loc este considerat ca înfundat nu numai atunci când n'are nici o eșire la calea publică, ci și în cazul unei eșiri insuficiente;

Având în vedere că această atingere la dreptul de proprietate se justifică pe interesul general că toate proprietățile funciare să poată fie exploatate cu înlesnire;

Având în vedere că atât din cercetarea locală «de visu», cum și din raportul expertului Tăpârdea, se constată că nu numai locul în cestiune are vre-o eșire insuficientă dar eșirea pe care pârâta pretinde că ar putea să o aibă reclamantul prezintă inconveniente atât de grave și costisitoare, în cât urmează ca judecata să decidă că terenul din valea «Căprăreței», care face parte din moșia d-lui Colonel Chivu, este înfundat și, ca atare, cererea este înlemeiată;

Asupra execuției provisorie:

Văzând art. 96 din Legea Judecătoriilor de ocoale și 129 Pr. civ.;

Având în vedere că în speță cestiunea este deschiderea unui drum pentru exploatare de teren; că judecata, în suverana ei apreciere, găsind că punerea în executare a acestei cărți de judecată la rămânerea ei definitivă ar aduce însemnate pagube reclamantului, constată că e pericol în întârziere, conform art. 129 al. 9 Pr. civ. Că, prin urmare, cererea de execuție provisorie e întemeiată și cată a se admite;

Văzând și dispozițiunile art. 1169 C. civ. și 140 Pr. civilă;

Pentru aceste motive, admite acțiunea, etc.

Judecător (s) Ar. Marinescu.

Grefier (s) N. M. Filimon Jitea

Resumat de jurisprudență străină în materie de drept civil

Curtea de apel din Paris

Audiența de la 7 Ianuar 1905

Președenția D-lui GILLET

Căsătorie.—Acțiune în anulare.—Autorisarea soțului reclamant de a părăsi domiciliul conjugal. — Inadmisibilitate.

Dacă, în materie de divorț, ca o măsură de siguranță, judecătorii pot să autorize în mod provisor pe soțul reclamant a avea o residență deosebită, această măsură nu se aplică la procedura anulării căsătoriei, și nu poate, în lipsa unui text expres de lege, să fie întinsă de la un

caz la altul; de oare-ce procedura anulării căsătoriei nu admite nici-o suspendare a drepturilor și datoriilor respective ale soților.

În consecință, femeia care s'a căsătorit în străinătate, poate să someze pe bărbatul său de a o primi în domiciliul conjugal, chiar dacă acesta din urmă a introdus în contra ei o acțiune în anulare a căsătoriei.

(Din Journal Clunet, anul 1905, p. 208, 209).

Observație. — După art. 115 din Codal italian ⁽¹⁾, reprodus în parte de Ante-proiectul de revisuire a lui Laurent (art. 194), femeia poate, în urma cererii unui din soți, sau chiar din oficiu, la caz de minoritate, să fie autorizată a părăsi domiciliul conjugal, atunci când acțiunea în anulare a căsătoriei es'e propusă de unul din soți. La noi, ca și în Franța, unde asemenea dispoziție nu există, femeia nu poate părăsi domiciliul conjugal de cât la caz de divorț (art. 250, 263). Vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. I, partea II, pag. 64 ter.

(N. R.)

Bibliografie

RAPORT

asupra

Organisării și modului de funcționare al polițiilor

din

Franța, Belgia și Germania

Prezentat Ministerului de Interne

de

Romulus P. Voinescu

Acesta e titlul unui volum de 360 pagini, ce între altele am putut citi în vacanță, la umbra brazilor din vârful frumșilor Carpați—și cum lucrarea cred că interesează pe oricui om cult, dar mai ales pe magistrații din parchete, am crezut necesar a atrage atenția asupra ei.

De alt-fel, autorul d-l Romulus P. Voinescu, actual inspector șef al serviciului de siguranță din Capitală, e indelul de cunoscut lumii judiciare, atât prin acea că nu de mult a eșit din rândurile magistraților, cât și prin o serie de studii, foarte apreciate ce a publicat.

D-sa, având titlul de D-r în drept un bun cunoscător al dreptului penal, și după o frumoasă practică ca procuror și judecător de instrucție în Capitală, unde a putut cunoaște pe infractori și firea lor și a putut studia criminalitatea specială țării noastre, a primit a trece ca șef al serviciului de siguranță, post pe care l'ocupă de aproape 4 ani, și unde de sigur că unind practica cu cunoștințele sale teoretice, nu poate da de cât reale servicii.

În această calitate a fost delegat de ministrul de interne spre a studia la fața locului, polițiile cele mai repute din

(1) Iată, în adevăr, cum se exprimă art. 115 din acest Cod: *Quando la domanda di nullità si sia proposta da uno dei coniugi, il tribunale può sull'istanza di uno di essi ordinare la loro separazione temporanea durante il giudizio; può ordinarla anche di ufficio, se ambidue i coniugi od uno di essi siano minori di età.*

Europa, sub raportul organizării și funcționării, și cu această ocaziune a prezentat ministerului lucrarea de care voesc a vorbi și care conține un studiu amănunțit asupra polițiilor din Franța, Belgia și Germania, unde d-sa a luat chiar parte la lucrări, ca simplu agent.

Din citirea acestui studiu, se vede că mari diferențe sub raportul legii nu există între poliția noastră și cele din străinătate, de cât numai că acelea sunt mai complete, poate din cauza vechimei lor, sau poate din cauza nevoilor mai mari și variate—; dar din raport transpiră acea enormă deosebire de moravuri ce există între ei și noi.

La ei, totul se prezintă serios, solid, cu tendințe și dorințe de progres.

Ca condițiuni de admisibilitate, nu au altele de cât meritul și moralitatea ireproșabilă și că stabilitatea nu se câștigă de cât prin muncă și cinste.

Că fie-care funcționar, recrutat în felul acesta, e conștient de misiunea sa și posedă în destul acea impulsivitate înăscută a activității omenești: *sentimentul datoriei*; care și el nu e orientat de altă busolă, de cât acea a binelui general și demnității personale.

În fine, că în asemenea condițiuni, funcționarul de ori ce ram, e funcționar, nu sluga celor ce l-au numit.

De alt-fel, toți câți trecem frontiera venim cu aceeași impresiune.

La noi , ca la noi.

Ceea ce însă la noi e mai rău și mai trist, e că pretutindeni se observă lipsa completă a *sentimentului datoriei*, și înlocuit deseori printr-o indolență condamabilă, completată de nepricepere.

Nu se vede acea dragoste entusiastă de a face bine, sau acel devotament sincer pentru înălțarea demnității slujbei și a persoanei, pentru atingerea unui ideal.

Revenind la cestiunea noastră, din raport se vede încă că baza unei bune organizații a poliției pleacă de la perfectă cunoaștere a quartierului, a circumscripțiunii.

Cunoașterea fie-cărei case, a persoanelor ce o locuiesc, ocupațiunea lor, schimbările de domiciliu, etc., etc. formează elementele necesarii orî-cărui act polițienesc și administrativ, ceea ce la noi nu știu dacă s'a înțeles.

În fine, raportul ne mai spune că în toate părțile funcționează școli practice, în cari funcționarii de ori ce ram, primesc cunoștințele necesare funcțiunii și atribuțiilor lui.

La noi, pe lângă că o ast-fel de școală nu există, dar nici șefii respectiv, cel puțin, nu fac teorie și nu dau instrucțiuni subalternilor asupra modului de procedare, și în care cauză nu cred să existe în vre-o parte, procese verbale mai ridicule ca la noi, precum și mai multe procese verbale de ultraj.

Ar fi de dorit ca și la noi să funcționeze o ast-fel de școală și, fără nici o plată, în cari primul-procuror sau procurorii și judecătorii de instrucție, să se pună în contact cu toți agenții poliției judiciare și să le dea *noțiuni* practice asupra modului de procedare în constatarea crimelor și delictelor, asupra îndeplinirii procedurii, etc. etc.

Am avut ocazia a constata lipsa de experiență a agenților polițienesci de mai multe ori. Ast-fel, cu ocaziunea crimei Străchineaschei—când parchetul a ajuns la localitate, casa era deja plină de lume, răscolise totul, mișcase totul, deschisese toate ușile, urme pe toate părțile, etc. etc.; mai pofteste să descopere ceva după urmele (lato sensu) lăsate de autor?! O ușă închisă sau deschisă, o chee pe din afară sau pe din

lăuntru, etc. etc., sunt de multe ori indicii suficiente pentru a descoperi faptul.

Altă dată, am întrebat un comisar ce trebuie să facă în materie de incendii și m'am convins că nu știa nici de unde să înceapă nici unde să termine. Incendii sunt crimele cele mai dificile și delicate. Iată în scurt cunoștințele ce se pot trage din acest raport și reflexiile ce ne-a sugerat.

În rezumat, cartea d-lui Voinescu, e o lucrare cari merită să fie citită, și de aceea mi-am permis a insista asupra ei.

Predeal, 29 Iulie 1905

Jonescu-Dolj
Procuror tribunalul Ilfov

INFORMAȚII

A apărut, în Editura «Curierului Judiciar», Ediția II **Noul Cod de Procedură civilă**, adnotat de d-l Ioan P. Sinescu, Consilier la Curtea de apel Galați, coprinzând: Modificările până în prezent, cu Desbaterile parlamentare și cu toată jurisprudența Curților și Tribunalurilor de la 1870, până în Iunie 1905, și se află de vânzare la Ziarul «Curierul Judiciar», Calea Rahovei 5, București, unde este depositul general.

Prețul 4 lei exemplarul broșat, și 5 lei legat elegant în pânză și 6 lei în piele.

Se expediază la ori-ce cerere, contra valoare: mandat sau ramburs.

* * *

A apărut, vol. I, **Codicele civil**, adnotat și comentat de d-l Dimitrie Neagu, fost magistrat, avocat.

Acest volum, format în 8°, are 530 pag. și cuprinde materia Art. 1—285.

Deposit la Ziarul «Curierul Judiciar», București, Calea Rahovei 5, de unde se expediază contra valoare: mandat poștal sau ramburs. Prețul lei 12 broșat; legat elegant, în pânză, cu numele autorului lei 13.75; iar cu piele la cotor lei 14.50.

* * *

A apărut, în editura «Curierului Judiciar»: **Studiul de procedură civilă: Executarea silită asupra imobilelor**, format 8° având 684 pagini, de d-l

NICOLAE LUCA

Fost magistrat, avocat

CU O PREFAȚĂ

de

D. ALEXANDRESCO

De vânzare numai la Redacția «Curierul Judiciar» Calea Rahovei 5, București. Prețul 7 lei broșat și 8.50 legat în pânză peste tol și 9.50 legat în piele 51 cotor, elegant pentru bibliotecă. Numele fie-cărui cumpărător se va imprima gratis, cu litere de aur, pe cotorul volumului ce va cumpăra.

* * *

Posedăm o colecție completă—lucru rar—din *Tratatul de Drept Civil* al d-lui profesor D. Alexandresco. Ofertele se primesc la Curierul Judiciar.

* * *

A apărut: **LEGIUIREA CARAGEA**, după ediția de la 1818, adnotată cu jurisprudența Curței de casație, de d-l Dem. D. Sloenescu, fost magistrat, avocat
Prețul 5 lei. De vânzare la Curierul Judiciar.